هـ) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۹ **سیرهٔ پیامبر اکرم(ص) در رهبری جامعه را عنوان کنید. (دو مورد) (۱)**

۱۰ ✪ **چرا پیامبر(ص) می‌فرمود: «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ ...»؟ (۱)**

۱۱ **پیامبر اکرم (ص) در راستای برابری و اخوّت اسلامی چه اقداماتی را انجام دادند؟ (۱)**

۱۲ ✪ **چهار مورد از ویژگی‌های پیامبر(ص) را در مبحث «مبارزه با فقر و محرومیت» نام ببرید. (۲)**

(قم ـ مدرسهٔ شهید نواب صفوی ۱ ـ دی ۹۷)

۱ سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (۰/۵) ۲ طبیبی سیّار (۰/۵) ۳ نادرست (۰/۲۵) ۴ درست (۰/۲۵) ۵ اجرای عدالت (۰/۲۵) ۶ تجزیه کشورهای بزرگ اسلامی به کشورهای کوچک (۰/۲۵) ۷ گزینهٔ «الف» (۰/۵) ۸ گزینهٔ «د» (۰/۵)
۹ ۱- تلاش برای برقراری عدالت و برابری (۰/۵)، ۲- سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (۰/۵) ۱۰ زیرا دوست داشتند با دلی پاک و خالی از کدورت با دوستان معاشرت کنند. (۱) ۱۱ برتری عرب بر غیرعرب را که از سنت‌های غلط جاهلی بود، باطل کرد (۰/۵)، و هر گونه فخر و افتخار به این‌گونه مسائل را مذموم شمرد. (۰/۵) ۱۲ ۱- به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت. (۰/۵) ۲- اجازه نمی‌داد فردی به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرد و فراموش شود. (۰/۵) ۳- به آسانی با فقیرترین و محروم‌ترین مردم می‌نشست و صمیمانه با آنها گفت‌وگو می‌کرد. (۰/۵) ۴- مردم را به کار و فعالیت تشویق می‌کرد. (۰/۵)

درس ۷: امامت، تداوم رسالت

مفاهیم آموزشی

هدف درس: تبیین مسئلهٔ جانشینی پیامبر اکرم (ص) یعنی مسئلهٔ امامت و عصمت ایشان (ع)

- قرآن کریم آخرین کتاب آسمانی و رسول خدا (ص) خاتم پیامبران است.
- دریافت و ابلاغ وحی به مردم، (مسئولیت اوّل از مسئولیت‌های پیامبر (ص)) با ختم نبوت پایان می‌پذیرد.
- بی‌توجهی به مسئلهٔ تعیین جانشین، خود دلیلی بر نقص یک دین است.

پیامبر(ص) با تعیین جانشین بعد از خود، به تداوم دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت و حکومت» پس از خود به شکل «امامت» فرمان داده است.

تعیین امام:

- امام همهٔ مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد.
- بنابراین، امام باید صفات و ویژگی‌های پیامبر از جمله «عصمت» را داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند.
- تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست؛ بنابراین تنها کسی که می‌تواند فرد شایستهٔ مقام امامت را معرفی کند، خداست.
- با تدبر در آیات و روایات مطمئن و مسلّم نقل شده از پیامبر اکرم (ص) و مطالعهٔ تاریخ اسلام درمی‌یابیم که خداوند، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) را به جانشینی رسول خدا (ص) و امامت بعد از پیامبر (ص) منصوب فرموده و نیز امامان معصوم (ع) پس از ایشان را معرفی کرده است.

✪ آیات و روایات مربوط به جانشینی رسول خدا (ص)
۱- نزول آیهٔ انذار
۲- نزول آیهٔ ولایت
۳- حدیث جابر
۴- حدیث ثقلین
۵- حدیث منزلت
۶- حدیث غدیر

@KonkurVIPBook

۱- نزول آیهٔ انذار: ﴿وَ اَنذِر عشیرَتَكَ الاَقرَبینَ﴾: «خویشان نزدیکت را انذار کن».
ـ برای انجام این دستور، رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و دربارهٔ اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند، اما همه در برابر درخواست پیامبر (ص) سکوت کردند و تنها امام علی (ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد.
ـ در پایان جلسه پیامبر (ص) در مورد حضرت علی (ع) فرمود: «همانا این، برادر من، وصیّ من و جانشین من در میان شما خواهد بود».
۲- نزول آیهٔ ولایت: در آیهٔ ولایت، ابتدا خداوند و سپس پیامبر (ص) و پس از ایشان کسی به عنوان ولی (سرپرست) معرفی شده است که به خدا ایمان دارد، نماز را برپا می‌دارد و در حال رکوع صدقه می‌دهد.
بعد از نزول این آیه، پیامبر (ص) دریافت که چنین واقعه‌ای رخ داده و خداوند قصد معرفی او را دارد؛ پس به مسجد آمد و مردم دانستند که حضرت علی (ع) در حال رکوع انگشتر خود را به فقیر بخشیده است.
۳- حدیث جابر: جابر بن عبدالله انصاری از رسول خدا (ص) دربارهٔ «اولی الامر» پرسید. پیامبر همهٔ ۱۲ امام پس از خود را نام برد و ایشان را جانشین پس از خود معرفی نمود و فرمود تو در هنگام پیری امام پنجم را خواهی دید.
۴- حدیث ثقلین: پیامبر اکرم (ص) به‌طور مکرر، از جمله در روزهای آخر عمر خود می‌فرمود:
«اِنّی تارِکٌ فیکُمُ الثَّقَلَینِ کِتابَ اللهِ وَ عِترَتی اَهلَ بَیتی ما اِن تَمَسَّکتُم بِهِما لَن تَضِلّوا اَبَدًا وَ اِنَّهُما لَن یَفتَرِقا حَتّی یَرِدا عَلَیَّ الحَوضَ»
من در میان شما دو چیز گران‌بها می‌گذارم: کتاب خدا و عترتم، اهل بیتم را. اگر به این دو تمسک جویید هرگز گمراه نمی‌شوید و این دو هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند تا اینکه کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.
۵- حدیث منزلت: هارون (ع) مشاور، پشتیبان و شریک حضرت موسی (ع) در امر هدایت مردم بود.
پیامبر (ص) بارها به حضرت علی (ع) فرمود:
«اَنتَ مِنّی بِمَنزِلَةِ هارونَ مِن موسیٰ اِلّا اَنَّه لا نَبِیَّ بَعدی»: تو برای من به مانند هارون برای موسی هستی؛ جز اینکه بعد از من، پیامبری نیست.
۶- حدیث غدیر: آخرین حجّ پیامبر (ص) به، «حَجَّة البلاغ» و «حَجَّة الوداع» مشهور است.
ـ در این حج، حدود هزاران نفر شرکت کرده بودند.
و پیامبر (ص) در جمع عظیم حُجّاج فرمود: «اَیُّها النّاسُ مَنْ اَولَی النّاسِ بِالمُؤمِنینَ مِن اَنفُسِهِم»: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟
گفتند: خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند.
سپس، فرمود: «مَنْ کُنتُ مَولاهُ فَهٰذا عَلِیٌّ مَولاهُ»: هر کس که من ولیّ و سرپرست اویم، علی نیز ولیّ و سرپرست اوست.
چگونگی برگزاری این مراسم و سخنان رسول خدا (ص) روشنگر بسیاری از اتفاقات پس از ایشان است.

عصمت ائمهٔ اطهار (ع)

ـ امام علی(ع) و دیگر امامان(ع) دو مسئولیت رهبری و مرجعیت دینی مسلمانان را پس از رسول خدا (ص) بر عهده دارند و کردار و گفتار آنان اسوه و راهنمای مسلمانان است.
ـ بنابراین ضروری است که آنان نیز مصون از گناه و خطا باشند. داشتن این ویژگی یکی از دلایل معرفی امام از جانب خداست.
ـ ✪ آیهٔ تطهیر در مورد حضرت فاطمه(س)، حضرت علی(ع)، امام حسن(ع) و امام حسین(ع) نازل شده است که پیامبر(ص) فقط ایشان را اهل بیت معرفی کرده‌اند.
﴿اِنَّما یُریدُ اللهُ لِیُذهِبَ عَنکُمُ الرِّجسَ اَهلَ البَیتِ وَ یُطَهِّرَکُم تَطهیرًا﴾: همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.
نکات آیهٔ تطهیر:
۱- این آیه تعداد خاصی از خانواده پیامبر را در برمی‌گیرد که مقام عصمت دارند.
۲- چون این تعداد خاص معصوم‌اند، سخن و عمل آنان، مطابق با دین و بیان‌کننده دستورات الهی است.
ـ در سخنان دیگر پیامبر(ص)، امامان بعدی هم جزء اهل بیت شمرده شده‌اند.

نتیجه‌گیری از آیات و روایات

الف) پیامبر اکرم (ص)، با هدایت و راهنمایی خداوند، حضرت علی (ع) و یازده فرزند ایشان را به جانشینی خود معرفی کرده است و آنان عهده‌دار مسئولیت امامت‌اند.
ب) لازمهٔ این مرتبه از جانشینی، علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه است؛ همان‌گونه که رسول خدا (ص) این دو ویژگی را دارا بود.
ج) حضرت فاطمه (س) جزء اهل بیت (ع) است و اگرچه عهده‌دار امامت نبوده، اما دارای علم و عصمت کامل است و پیروی از کلام و رفتار وی بر همهٔ مسلمانان واجب و سرچشمهٔ هدایت و رستگاری است.

پیام آیات قرآنی

﴿ وَ اَنذِرْ عَشیرَتَكَ الاَقرَبینَ ﴾ (شعراء، ۲۱۴)
ترجمه: خویشان نزدیکت را انذار کن.
پیام آیه: در دعوت دینی استثنا راه ندارد و این دعوت بهتر است با قوم و خویش آغاز شود.

﴿ اِنَّما وَلِیُّکُمُ اللهُ وَ رَسولُهُ وَ الَّذینَ آمَنوا الَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ یُؤتونَ الزَّکاةَ وَ هُم راکِعونَ ﴾ (مائده، ۵۵)
ترجمه: همانا ولیّ شما فقط خداوند و رسول او و کسانی‌اند که ایمان آورده‌اند همان ایمان آورندگانی که نماز را برپا می‌دارند و در حال رکوع، زکات می‌دهند.
پیام آیه: حضرت علی(ع) دارای اوصاف و خصوصیاتی است که وی را شایستهٔ ولایت بر مسلمانان می‌نماید.

﴿ یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ وَ اُولِی الاَمرِ مِنکُم ... ﴾ (نساء، ۵۹)
ترجمه: ای مؤمنان، از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولیّ امرتان اطاعت کنید.
پیام آیه: سرپیچی از دستورات خدا و پیامبر (ص) و امامان (ع) حرام است.

﴿ یا اَیُّهَا الرَّسولُ بَلِّغ ما اُنزِلَ اِلَیکَ مِن رَبِّکَ وَ اِن لَم تَفعَل فَما بَلَّغتَ رِسالَتَه وَ اللهُ یَعصِمُکَ مِنَ النّاسِ اِنَّ اللهَ لا یَهدِی الْقَومَ الکافِرینَ ﴾ (مائده، ۶۷)
ترجمه: ای رسول، آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده برسان، و اگر چنین نکنی، رسالتش را ادا نکرده‌ای و خداوند تو را از مردمان حفظ می‌کند؛ خداوند، کافران را هدایت نمی‌کند.
پیام آیه: عدم معرفی جانشین پس از پیامبر (ص) برابر با از بین رفتن اصل رسالت پیامبر (ص) است.

✪ ﴿ اِنَّما یُریدُ اللهُ لِیُذهِبَ عَنکُمُ الرِّجسَ اَهلَ البَیتِ وَ یُطَهِّرَکُم تَطهیرًا ﴾ (احزاب، ۳۳)
ترجمه: همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.
پیام آیه: خداوند تمام انواع پلیدی‌ها و ناپاکی‌ها را از اهل بیت (ع) دور نموده است و به همین جهت گفتار و رفتارشان مطابق با دین و دستورات الهی است.

سؤال متن ۸۲

طرح و برنامهٔ خداوند برای جامعهٔ اسلامی، پس از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم چیست؟ پیامبر اکرم «ص» با ارادهٔ خداوند با تعیین جانشین، به تداوم ولایت و حکومت اسلامی حکم کرده است، یعنی رسول اکرم (ص)، به فرمان خداوند، به تداوم حکومت پس از خود در شکل «امامت» فرمان داده و جانشین پس از خود را معین کرده است.
این جامعه در چه مسیری و چگونه باید حرکت کند؟ جامعهٔ اسلامی می‌بایست همچنان پس از پیامبر (ص) در مسیر «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت ظاهری» قرار گیرد و با قدرت و دقت این مسئولیت‌ها را ادامه دهد.
بعد از پیامبر اسلام رهبری مسلمانان بر عهدهٔ چه کسانی باید قرار بگیرد؟ کسانی که بتوانند دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت علمی)» و «ولایت ظاهری» را در شکل امامت ادامه دهند و عصمت داشته باشند.

سؤال متن ۸۳

دو مسئولیت دیگر، یعنی «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی)» و «ولایت ظاهری» پس از ایشان چه سرنوشتی پیدا می‌کنند؟
پیامبر (ص)، با دستور خداوند متعال، به ادامهٔ حکومت اسلامی پس از خود در شکل «امامت» فرمان داده و حضرت علی (ع) را به جانشینی خویش تعیین نمودند.

تفکر ۸۵

به نظر شما ...؟ این اقدام پیامبر اکرم (ص) نشان می‌دهد که اوّلاً، جانشینی پیامبر چنان اهمیتی دارد که از همان روزهای اول دعوت باید برای مردم مشخص شود. ثانیاً، جانشینی پیامبر ویژگی‌هایی دارد که نمی‌توان آن را به انتخاب مردم واگذار کرد. به همین دلیل باید از همان ابتدا به مردم معرفی شود تا مردم آن جانشین را بشناسند.

ارتباط میان آیه و حدیث ۸۷

با تفکر در ... .
۱- مسلمانان باید از خداوند، پیامبر اکرم (ص) و اولی‌الامر (امامان (ع)) **اطاعت کنند.**
۲- از آنجا که این سه اطاعت در کنار هم قرار گرفته‌اند؛ سرپیچی از هر مورد در واقع سرپیچی از فرمان خدا و حرام **است.**
۳- از آنجا که مصداق اولی‌الامر **در آیه مشخص نشده، برای آگاهی مردم و اشتباه نکردن آنها لازم است که رسول خدا** صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ایشان را به عموم مردم معرفی نماید.
۴- بنابر سخن پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم **کسانی که مصداق** اولی‌الامر **هستند، عبارت‌اند از:** دوازده امام معصوم شیعیان از امام علی (ع) تا امام مهدی (عج).

تفکر در حدیث ۸۷

با تفکر در ... ؟

۱- همان‌طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی‌شوند، قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام **نیز همواره با هم‌اند.**

۲- همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است.

۳- در صورتی مسلمانان گمراه نمی‌شوند که در تمام کلیات و جزئیات زندگی به قرآن کریم و عترت (اهل بیت) پیامبر (ص) تمسک جسته و از آنها جدا نشوند.

۴- نمی‌توان برای هدایت و سعادت اخروی، فقط از یکی از دو یادگار پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله **پیروی کرد؛ بلکه باید** از هر دوی آنها و در کنار هم اطاعت نمود.

تدبّر در قرآن ۸۹

در این آیه ... .

۱- خداوند چه فرمانی به پیامبر می‌دهد؟ خداوند به پیامبر(ص) دستور می‌دهد آنچه را از خدا دریافت کرده به گوش مردم برساند.

۲- اهمیت این فرمان چقدر است؟ این فرمان به قدری اهمیت دارد که عدم بیان آن برابر با انجام ندادن رسالت پیامبر(ص) است.

۳- چرا خداوند به پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله **وعده می‌دهد که او را حفظ خواهد کرد؟** زیرا حکم این آیه امر مهمی است که در تبلیغ آن بیم خطر، یا بر جان رسول خدا (ص) و یا بر پیشرفت دین اسلام وجود دارد؛ چرا که ممکن است مردم آن حضرت را متهم کنند که به نفع خود قانون و شریعتی را وضع کرده است و در نتیجه خود مسلمین (و نه کفار و بت‌پرستان و اهل کتاب)، بنیان دین را متلاشی سازند.

تفکر در حدیث ۹۰

دربارهٔ واقعهٔ بزرگ ... :

الف) چرا مراسم غدیر هم‌زمان با بزرگ‌ترین اجتماع مسلمانان برگزار شد؟ به خاطر اینکه مسئلهٔ خلافت و جانشینی حضرت علی(ع) به وسیلهٔ حجاج که بیش از صد هزار نفر بودند، به سراسر سرزمین‌های اسلامی رسانده شود تا حجت بر مردم در مورد انتخاب امام و جانشینی رسول خدا تمام شده باشد و بعداً ادعا نکنند که پیامبر (ص) جانشینی برای خود انتخاب نکرده است.

ب) چرا خداوند انجام ندادن این مأموریت را مساوی با عدم انجام رسالت اعلام کرد؟ تداوم راه پیامبر (ص) بستگی به این داشت که بعد از ایشان، جانشین شایسته‌ای برای آن حضرت تعیین شود تا راه و منش ایشان را ادامه دهد. در غیر این صورت، بعد از رحلت رسول اکرم (ص)، اصل دین در معرض تهدید قرار می‌گرفت و جامعهٔ اسلامی رو به ضعف و زوال می‌نهاد. پس انجام ندادن این مأموریت که باعث لطمه به دین می‌شد، مساوی عدم انجام رسالت بود.

ج) تبریک و تهنیت مردم به حضرت علی علیه‌السلام **پس از پایان مراسم، نشانهٔ چیست؟** نشانهٔ زعامت و خلافت و رهبری ایشان بر امت است که تا آن روز به‌طور رسمی ابلاغ نشده بود؛ چرا که محبت و دوستی چیز تازه‌ای نبود تا به خاطر آن یکصد و بیست هزار نفر تا نماز مغرب مشغول تبریک به آن حضرت شوند و تبریک و دست دادن به منزلهٔ بیعت و قبول ولایت از جانب مردم است.

د) چرا کلمهٔ «مولی» در حدیث غدیر به معنای سرپرست است، نه دوست؟

۱- پیامبر اسلام (ص) پیش از جملهٔ «من کُنتُ مولاهُ...» فرمودند: «اَیُّها النّاسُ مَن اَولَی النّاس بِالمؤمنینَ مِن اَنفُسِهِم»؛ پس همانطور که در جملهٔ پیشین صحبت از اولویت و ولایت است، در جملهٔ بعد هم باید صحبت از ولایت و سرپرستی باشد تا ارتباط معنوی در جمله محفوظ بماند.

۲- هیچ عاقلی باور نمی‌کند که پیامبر (ص)، مردم را در آن شرایط و در آن هوای گرم نگه دارد و منظورش فقط این باشد که بگوید هر کس من دوست او هستم، علی (ع) دوست اوست.

۳- اگر «مولی» به معنای دوست باشد، ابلاغ نشدن چنین پیامی نمی‌تواند مساوی انجام نپذیرفتن رسالت الهی قرار گیرد.

پیشنهاد ۹۲

۱- مراسم غدیر را ... .

۲- داستان عشیرهٔ اقربین، یا ... . می‌توانید با مشورت با مربیان و همکلاسان و نیز استفاده از خلاقیت‌های خودتان نمایشی را برگزار کنید. در کلاس یا در حیاط مدرسه برای اجرای مراسم غدیرخم، کیسه‌هایی را روی هم بگذارید و نیز از همهٔ شاگردان مدرسه به عنوان جمعیت استفاده کنید و ...

ارزشیابی مستمر

الف) آیه و حدیث: (۱ نمره)

۱ ✪ آیهٔ ﴿اِنَّما یُریدُ اللهُ لِیُذهِبَ عَنکم ..... اَهلَ البَیتِ وَ ..... تطهیراً﴾ را تکمیل کنید.

(مشهد ـ مدرسهٔ شاهد وارثان نور ـ دی ۹۷)

۲ حدیث ثقلین «اِنّی تارِکٌ فیکُمُ الثَّقَلینِ ...» کدام عوامل را مانع گمراهی مسلمانان معرفی می‌نماید؟

ب) درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخّص کنید. (۰/۵)

۳ مسئولیت «مرجعیت علمی» با ختم نبوت پایان می‌پذیرد. ☐ درست ☐ نادرست

۴ کتاب قرآن، آخرین کتاب آسمانی است و نیازی به آوردن کتاب جدیدی نیست. ☐ درست ☐ نادرست

ج) جمله‌های زیر با کلمه‌ها یا عبارت‌های مناسب کامل کنید. (۰/۵)

۵ امام همهٔ مسئولیت‌های پیامبر اکرم(ص) جز ..... را دارد.

۶ حضرت فاطمه (س) جزء اهل بیت است و اگرچه عهده‌دار امامت نبوده، اما علم و ..... کامل دارد.

(تهران ـ مدرسهٔ شهدای مؤتلفه اسلامی ـ دی ۹۶)

د) گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید. (۱)

۷ آیهٔ شریفهٔ ﴿یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا اَطیعُوا اللهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ وَ اُولِی الاَمرِ مِنکُم﴾ مربوط به کدام‌یک از آیات یا روایات تعیین امام(ع) به جانشینی بعد از پیامبر(ص) است؟

الف) حدیث جابر ب) آیهٔ انذار ج) حدیث منزلت د) حدیث غدیر

۸ چرا ضروری است که امامان(ع) نیز مانند رسول خدا(ص) معصوم از گناه و خطا باشند؟

الف) زیرا مانند پیامبر وظیفهٔ دریافت و ابلاغ وحی را بر عهده دارند.

ب) زیرا بعد از پیامبر(ص)، دو مسئولیت رهبری و مرجعیت دینی مسلمانان را برعهده دارند.

ج) زیرا باید بتوانند جزئیات احکام را بیان کنند.

د) زیرا امامان(ع) مانند پیامبران (ع) دارای وظایفی یکسان هستند.

هـ) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۹ توضیح دهید چرا قرآن کریم و پیامبر(ص) دربارهٔ دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» سکوت نکرده‌اند؟ (۲)

۱۰ چرا تنها خداوند می‌تواند فرد شایستهٔ مقام امامت را معرفی کند؟ (۱/۵)

۱۱ دو مورد از نکاتی را که پیامبر(ص) در ارتباط با قرآن و اهل بیت (ع) در حدیث ثقلین بیان فرمودند بنویسید. (۱/۵)

۱ ﴿الرِّجسَ - یُطَهِّرَکُم﴾ (۰/۵) ۲ کتاب خدا (۰/۲۵) و عترت (اهل بیت) (۰/۲۵) ۳ نادرست (۰/۲۵) ۴ درست (۰/۲۵) ۵ دریافت و ابلاغ وحی (۰/۲۵) ۶ عصمت (۰/۲۵) ۷ گزینهٔ «الف» (۰/۵) ۸ گزینهٔ «ب» (۰/۵) ۹ زیرا قرآن کریم، هدایتگر مردم در همهٔ امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدّت در سرنوشت جامعهٔ اسلامی تأثیرگذار است، بی‌تفاوت باشد. (۱) همچنین پیامبر اکرم(ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسئلهٔ مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد. (۱) ۱۰ از آنجا که امام(ع) همهٔ مسئولیت‌های پیامبر اکرم(ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر (ص) مانند عصمت را داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند. (۰/۷۵) البته تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست؛ و همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می‌شود، تنها خداوند است که می‌تواند فرد شایستهٔ مقام امامت را معرفی کند و به مردم بشناساند. (۰/۷۵) ۱۱ همان طور که قرآن و پیامبر (ص) از هم جدا نمی‌شوند، قرآن و اهل بیت نیز همواره با هم‌اند. (۰/۷۵) ۲- همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است. (۰/۷۵)

درس ۸: جان و جانشین پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

مفاهیم آموزشی

هدف درس: تبیین ویژگی‌ها و فضایل امیر مؤمنان علی (ع) به عنوان جانشین شایستهٔ پیامبر اکرم (ص)

ـ امیرالمؤمنین، علی (ع) شخصیتی است که همهٔ مسلمانان، ایشان را رهبر و پیشوای خود می‌دانند.

ـ شیعیان، امام علی (ع) را امام اوّل و اوّلین جانشین بعد از پیامبر (ص) می‌دانند.

ـ اهل سنّت ایشان را خلیفهٔ چهارم خود محسوب می‌نمایند.